

Perenbomen in bloei op Huis te Manpad

De Betuwe vlakbij huis

HEEMSTEDEN - Om bloeiende fruitbomen te zien, hoef je niet speciaal naar de Betuwe af te reizen. Ook in Zuid-Kennemerland staan op een groot aantal plaatsen de fruitbomen in bloei. Nu bloeien de perenbomen, nog een paar warme lentedagen en dan zullen de appelbomen volgen.

door Huib Koel

Op de buitenplaats Huis te Manpad in Heemstede staat een 280 jaar oude muur. Deze muur waarlangs fruitbomen staan, is gebouwd in een slingervorm. Deze 'slangenmuur' is meer dan 200 meter lang en daarmee de langste van West-Europa. De golvende slinger zorgt ervoor dat de wind geen vrij spel heeft en dat de warmte langer blijft hangen. Daarnaast blijft de muur staan zonder het gebruik van speciale steunmuurtjes. Erlangs staan vele fruitsoorten: peren, appels, bramen en perziken. Enkele bomen zijn meer dan 100 jaar oud, maar de rassen zijn véél ouder. De takken van deze fruitbomen worden op een kunstige manier geleid door ze op een hele specifieke manier te snoeien en op te binden. En zo ontstaan diverse vormen: de kandelaar-, de waaier

Perenbomen in bloei op Huis te Manpad (Foto: www.verkennemerland.nl).

en de snoervorm. De tuinbaas van Huis te Manpad, Fred van der Hengst, is specialist op het gebied van dit leifruit snoeien.

Naast het leifruit langs de slangenmuur is er op Huis te Manpad een boomgaard met hoog-, half- en laagstambomen. Deze boomgaard is in het najaar van 2008 gerenoveerd, de grond is opgehoogd en er zijn ruim 100 nieuwe bomen geplant. Bij deze grote renovatie is er gekozen voor oude appel- en perensoorten. Dit zijn rassen met verrukkelijke namen als: 'Herfst Bloemzoet' of 'Sijden Hemmetje'. Ooit die appels in de winkel zien liggen? Er staat ook één hele speciale appelboom: 'Manpads Glorie', familie van de goudrenet, voortgekomen uit een zaailing die nu de naam draagt van deze buitenplaats. Naast het originele exemplaar zijn er in de vernieuwde boomgaard meerdere bomen van deze soort aangeplant. Deze oude appel- en perenbomen worden door de POMologische vereniging van Noord-Holland, een vereniging van fruitboomliefhebbers, regelmatig gesnoeid en onderhouden.

Honingbijen zijn liefhebbers van nectar en stuifmeel. Voor hen is een bloeiende boomgaard een feest. Ze maken heerlijke honing 'Manpadmelange', die de inker van Huis te Manpad maar al te graag oogst. Maar ook andere insecten: 'wilde bijen' zoals zandbijen of metselbijtjes, zweefvliegen en vlinders helpen mee om al deze bloempjes te bestuiven. In het najaar oogst de tuinbaas het heerlijke onbespoten fruit. De boomgaard is daarmee een heel specifiek onderdeel van deze historische buitenplaats en geeft daarmee Huis te Manpad het cachet dat dit pareltje in Zuid-Kennemerland verdient.

Publiek kan de bloeiende fruitbomen van dichtbij zien, zonder urenlang in de file richting het zuiden te staan. Loop eens mee op een gratis rondleiding. Op dinsdagmiddag om 14.00 uur en op zaterdagochtend 10.00 uur staat er een deskundige gids geïnteresseerden bij de poort aan de Herenweg op te wachten. Meer informatie is ook te vinden op www.huistemanpad.nl. ●

De honingbij, een goede bestuiver van fruitbomen (Foto: www.verkennemerland.nl). ●

Thijsses Hof in Mei

Mei is de bloemaand. Mei is de vogelmaand. Zo wordt er vaak naar deze maand uitgekeken, met al die bloei en het heerlijke vogelkoor is het dan echt lente!

Deze keer was het voor mij een verrassing hoe de natuur zich in april had ontwikkeld. Door de aswolk bij mijn terugkeer uit La Palma een kleine week vertraagd, merkte ik dat het hier lang koud en droog moet zijn geweest. Maar in mijn schuur heeft een roodborst z'n nest gebouwd en de merel is met hetzelfde bezig in de taxushaag. Met spoed naar Thijsses Hof dus.

Daar is het voorjaarsfeest! Volop bloei en de aankondiging van nog meer bloei. Ook sporen van wat al is geweest. Vingerhelmbloem is uitgebloeid. Ook de bosgeelster, de sneeuw- en lenteklokjes, sterhyacintjes, de wilde narcis en de meeste sleutelbloemen zijn ter ziele.

Maar wat is er te zien. In het weitje bij de grote vijver staan vele tientallen kievitsbloemen in bloei. Sommigen daarvan zijn wit van kleur. Dat komt omdat onze groeiplaats ver weg ligt van andere groeiplaatsen. Genetische vernieuwing gaat dan moeilijk en dat heeft een beetje degeneratie tot gevolg. Daarom die witte bloemen, die duiden daarop. Erg is het absoluut niet.

Mooie bloei nu van het daslook en de gevlekte dovenetel. De voorjaarszonnebloem schiet de grond uit. De aronskelk is bijna zover om u zijn bloemkolf met opstaand oor te tonen.

Dan komen nu de bloeiende struiken in hun pracht. De wegedoorn en krentenboompje zijn al zo'n beetje geweest. Maar meidoorn, vogelkers, vlier en Gelderse roos wachten ons nog.

De onkruidakker vooraan in de Hof bij het Pannenkoekenhuisje begint zich leuk te ontwikkelen. De rogge komt op en de eerste kleurtjes van spiegelklokje en klaproos vertonen zich al.

In heel Kennemerland komt het lelietje van dalen tevoorschijn. Ze doen het goed. Niet alleen in het bos maar ook in de minder zonnige wegbermen. Ze blijken zich goed uit te breiden.

In Thijsses Hof waren er de afgelopen tijd leuke waarnemingen. Het ijsvogeltje was in de vijver aan het vissen, juist toen er een schoolklas op bezoek was. Natuurlijk spectaculair zo'n blauwe flits en voor ons een opsteker, want het vogeltje heeft de winter overleefd en dat heeft maar ongeveer een derde van de Nederlandse ijsvogelpopulatie gedaan.

Andere waarnemingen waren die van twee exoten. De nijlgans en de halsbandparkiet. Dat worden misschien wel blijvers en mogelijk zelfs broedvogels in de Hof.

We hebben al een vos die in ons buitenduin een hol heeft gemaakt. Nu is de bunzing daar zeker bijgekomen. Die zal wel in de houtwal bij de composthoop zijn nest gemaakt hebben. Nu maar afwachten of we ons paartje eekhoorns kunnen behouden. Bunzings en eekhoorns gaan niet zo goed op ons maar twee hectaren groot terrein!

Hoera! Deze maand krijgen we weer een bijenvolk en we hopen dat de demonstratiekast ook weer gevuld gaat worden. U ziet het wel bij uw bezoek. Bij dat bezoek, vooral als u in de ochtend komt, is er dan ons gratis vogelkoor. Jubelende zanglijster, het heldere rolletje van de winterkoning (er broedt er een bij ons Instructielokaal), de duidelijke eentonigheid van de tjiftjaf, de brutale raffel van het zwartkopje, het geknerp van de groenling, de slag van de vink, de kool- en pimpelmezen met hun territorium begrenzend roepjes en dan daar doorheen het 'oe-oe-oe' van de holenduif, het gekras van ons kraaienpaar en hoog daarboven het gemiauw van de rondcirkelende buizerds. Heerlijk toch!

Vergeet ik nu niet een belangrijke vogel? Vast. Natuurlijk de houtduif. Er broeden zeker drie tot vier paartjes in de Hof. O, ja. De merel. Hebben we wel vijf broedparen van. Thijsses vond deze zwarte lijster een bijzondere vogel. Maar van de lijsterachtige vond hij de zanglijster iets leuker omdat die zo brutaal (snaaks noemde hij het) was en de grote lijster (dat is mijn lievelingsvogel) vond hij het mooist zingen. Nu ik Thijsses aanhaal. Zijn lieveling was de heggenmus. Die hebben we ook in de Hof. Prachtige zang van een klein, onopvallend vogeltje waar Thijsses de naam bastaardnachttegaal aan gaf.

Kom maar gauw kijken en luisteren. De Hof en de hele Zuid-Kennemerlandse natuur ligt gereed.

WILLEM HOLTHUIZEN,
VOORZITTER THIJSSSES HOF

(FOTO: KIEVITSBLOEM - EKKE WOLTERS). ●